

Barn känner sig maktlösa

62 procent av de ungdomar som deltagit i Maskrosbarns studie tycker inte att socialtjänsten lyssnar på dem när de planerar insatser för dem.

Text: Sandra Patel Seropian | [Prenumerera](#) | Debatt i SocialPolitik nr 4 2016

”Om du som vuxen skulle försöka sätta dig in i situationen, att du skulle flytta hem till ett par eller en person som du inte känner, som du antagligen inte har träffat tidigare. Du vet inte om personen vill dig väl och har goda avsikter med att ta hand om dig. Du har inte varit med och tagit beslutet om att flytta dit och du bestämmer inte om du ska fortsätta bo där. [...] Du tror inte att någon annan har koll eller kan kvalitetssäkra människorna som du bor hos och du ägnar stor del av din tid till att försöka räkna ut om de här personerna har goda avsikter. [...] Skulle inte du uppleva den situationen som otrygg, läskig och nästintill ohanterbar?”

På barnrättsorganisationen Maskrosbarn möter vi årligen hundratal ungdomar som växer upp med en förälder som mår psykiskt dåligt eller har ett missbruk.

I våras släppte vi en ny rapport, *Jag är bara en påse med pengar*. Där berättar 103 ungdomar om sina upplevelser av insatser från socialtjänsten. Majoriteten av dem som är, eller har varit, placerade berättar om just de känslor som tas upp ovan. De beskriver ett system som inte alls är anpassat efter barns behov, en stark känsla av maktlöshet inför sin egen situation, och vuxna som inte lyssnar eller tar dem på allvar. De önskar att de hade fått möjlighet att vara med och påverka sin situation.

62 procent av ungdomarna i studien svarade nej på frågan om de tycker att socialtjänsten lyssnade på dem när de planerade för insatsen de fick.

Många av ungdomarna beskriver att det idag känns som ett

lotteri om de hamnar i ett bra eller dåligt familjehem. Man måste ha ren tur för att hamna rätt. Så får det inte vara! Samhället måste kunna kliva in och vara en bra förälder till de barn vars biologiska föräldrar inte kan ta det ansvaret. Annars riskerar vi att vakna upp om 20 år igen med ytterligare en ny vanvårdsutredning. Alla barn har samma rätt till stöd och hjälp.

Ungdomarna menar att det är många olika saker som måste förändras. Barn måste få mer känslomässigt stöd vid placering, jour- och familjehem behöver få mer stöd och utbildning för att kunna möta barnens behov. Hårdare kontroll av hemmen är nödvändigt och barnen vill få mycket mer tid ensamma med sin socialsekreterare för att kunna bygga en relation och skapa tillit.

Snart ska barns rättigheter i Sverige stärkas ytterligare genom att Barnkonventionen blir lag. Det ställer ännu högre krav på oss professionella som arbetar med barn men även på våra politiker. Det behövs resurser för att öka kvalitén på den sociala barn- och ungdomsvården. Men det handlar inte enbart om resurser utan även om hur vi vuxna ser på barn och deras rättigheter. Vi på Maskrosbarn tycker att det verkligen är på tiden att vi börjar se barnet som en egen individ med egna rättigheter, en rättighetsbärare, inte ett offer som enbart är en del av en familj.

Sandra Patel Seropian

Chef för påverkansarbete Maskrosbarn